

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

ע"ה.

עין משפט נר מצוה

מא א"מ פ"א מהלכות
פסולי מוקדשין הלכה
ל"ג
מב ב"מ פ"א מהל
עונות ויום הכפורים
הלכה ד'

רבינו הגנאל (המשך)
מפיק ליה מירי מעילה.
ואקשין נתי נמי דר' יוסי
בר' אליעזר סבירא ליה
דאמר דם א"פ שאין
בשר (בשלמים) [בשלמא]
בזבחם איכא דם, עומר
נמי איכא קומץ, לחם
הפנים נמי איכא בויכין,
אלא שתי הלחם מאי
טעמא, וכי תימא איכא
נמי להני מירי הבאין
לשמן ביום הכפורים, בין
זבחי שלמי ציבור והווי
להו [ארבעה] ואנן חמשה
תנן, ושניין אלא קסבר
ר' יוסי טומאה הותרה
היא בצבור, אני דסבר
ר' יוסי הותר היא בצבור.
והנתיא אחד זה ואחד זה
לשמן עליו כל שבעה מכל
חטאות שהיו שם, פי'
[בין] כהן גדול שרוצה
לשמש ביום הכפורים, בין
כהן השורף את הפרה,
היו מוין עליהם כל שבעת
הימים שהיו מפרשין אותן
מכל אפר הפרות שהיו
שם שנעשו ממות משה
ועד אחריו זמן, ואיסקנא
בחתלת סדרן רואה אני
יוסי טומאה דחיה בצבור
הוא דאית ליה, ואמרנן
אלא מחוורא מתני' דלא
כר' יוסי, ירושלמי בין
למאן דאמר הלחם עיקר
בין למאן דאמר כבשים
עיקר ארבעה אינון ותנא
חש להון וקרינון חמשה,
ואקשין היכי קתני ר'
יוסי במילתא דפליגי ר'
אליעזר ור' יהושע זה
פוסל זה מכשיר ואמר
ר' יוסי רואה אני דברי זה
ודברי זה, [וכן] יש אמת
בשני דרכים הפכושין
זה את זה, ופרכין האי
דקאמר רואה אני לאו
משום דקא מודה להו,
אלא הכי קאמר, רואה אני
דברי ר' אליעזר בזבחים
ללוטר טעמיה במנחות
טעמיה בזבחים, כי היכי
דפליגי בהאי פליג בהאי
וכן ר' יהושע, ונדחה האי
שניתיא שדרן רואה אני
דברי ר' אליעזר בטעמא
דהא איתיא והצין מרצה
[ודברי ר' יהושע בצבור
ושרוף], אני והתניא ר'
יוסי ואמר אין הצין מרצה
על אכילות ומפלו הוא
דפליג על ר' אליעזר, היכי
קתני רואה אני דברי ר'
אליעזר במאן דפליגי עלה,
אלא רואה אני דברי ר'
אליעזר בצבור מאי טעמא
משום דטומאה הותר הוא
בצבור, והא ר' יוסי טומאה
דחיה היא שמעין ליה,
ותוב הכי ר' יהושע פליג
עליה והא אוקימנא לעילא
דאפילו ר' יהושע מודה
בצבור דדם א"פ שאין
בשר ולפכין איתוקמא
מתניתין כותיה.

הא לא קשיא הא ביחיד והא בצבור. פי' צקונטרס דסצירא לן
טומאה הותרה בצבור וקשה דה"ל למימר אלא קסבר רבי
יהושע טומאה הותרה בצבור דמסיק לעיל דקסבר אין מרצה על
אכילות ועוד היכי קאמר צקונטרס ניימא דלא כרבי יוסי דלמר אין הצין
מרצה על אכילות מהאי טעמא גופיה
דטומאה הותרה בצבור דאוקימנא
כרבי יהושע אתי נמי כר' יוסי

אלא לא קשיא כאן ביחיד כאן בצבור
נימא מתני' דלא כר' יוסי דתניא ר"א אומר
הצין מרצה על אכילות רבי יוסי אומר אין
הצין מרצה על אכילות קס"ד מדקאמר ר'
יוסי אין הצין מרצה על אכילות כר' יהושע
ס"ל דאמר בעינן תרתי נימא השתא מתני'
דלא כר' יוסי לא רבי יוסי כר"א ס"ל דאמר
דם אע"פ שאין בשר אי הכי למאי הלכתא
אין הצין מרצה על אכילות וליטעמך ר"א
דאמר הצין מרצה כיון דאמר דם אע"פ
שאין בשר הצין מרצה על אכילות למאי
הלכתא אלא למיקבעיה בפגול ולאפוקי
מירי מעילה קמפילגי רבי אליעזר סבר
מרצה ציץ עילויה ומשוי ליה כטהור וקבע
ליה בפגול ומפיק ליה מירי מעילה ור' יוסי
סבר לא מרצה ציץ עילויה ולא משוי ליה
כטהור ולא קבע ליה בפגול ולא מפיק ליה
מירי מעילה מתקוף לה רב מרי נהי נמי
דדבי יוסי סבר כר"א בשלמא זבחים איכא
דעומר נמי איכא קומץ לחם הפנים נמי
איכא בויכין אלא שתי הלחם מאי איכא
למומר וכו"ל לקרב עמהן ^(א) היינו שלמי ציבור
א"כ הווי להו ארבעה ואנן חמשה תנן אלא
קסבר רבי יוסי טומאה הותרה בצבור והא
^(ב) תניא אחד זה ואחד זה מוין עליו כל שבעה

מכל חטאות שהיו שם דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר יוסי אלא
שלישי ושבעתי בלבד ואי סלקא דעתך קסבר רבי יוסי טומאה הותרה
בציבור למה לי הווא כלל אלא מחוורתא מתני' דלא כרבי יוסי א"ל רב
פפא לאב"י ורבי יוסי שטרא מזכי לבי תרי הוא דתניא ^(א) ר' יוסי רואה אני
את דברי רבי אליעזר בזבחים ודברי רבי יהושע בזבחים ודברי רבי אליעזר
במנחות ודברי רבי יהושע במנחות דברי רבי אליעזר בזבחים שהיה אומר
דם אע"פ שאין בשר דברי רבי יהושע בזבחים שהיה אומר אם אין דם אין
בשר אם אין בשר אין דם דברי רבי אליעזר במנחות שהיה אומר קומץ
אע"פ שאין שם שירים ודברי רבי יהושע במנחות שהיה אומר אם אין
שם שירים אין קומץ אם אין קומץ אין שירים א"ל מסתברא קאמר כי קאי
בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי במנחות קאי
במנחות אמר מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים א"ל
התינו כי קאי בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי
במנחות דעיקר קראי כי כתיבי בזבחים כתיבי אלא כי קאי במנחות ואמר
מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים והא עיקר קראי
בזבחים הוא דכתיבי אלא לא קשיא רואה אני את דברי ר' אליעזר בנטמא
ודברי רבי יהושע באבוד ושרוף בנטמא מ"ט משום דמרצי ציץ הא שמעת
ליה לרבי יוסי דאמר אין הצין מרצה על אכילות אלא לא קשיא רואה אני
את דברי רבי אליעזר בצבור רואה אני את דברי רבי יהושע ביחיד בצבור
מ"ט משום דטומאה הותרה בצבור חדא דשמעת ליה לר' יוסי דאמר טומאה
דחיה היא בצבור ועוד אי בצבור רבי אליעזר מכשיר ולא רבי יהושע
הא

אחד זה ואחד זה. אחד כהן השורף את הפרה ואחד כהן גדול ציום הכפורים
שטעוין פרישה שבעת ימים: מכל חטאות. מכל אפרי הפרות שהיו צמקש שאפר פרה של משה לא כלתה: כל שבעה. צ"ק דיומא
[ה:] מפרש טעמא צראשון לפרישתו שמא היום שלישי לטומאתו שמא היום ג' ימים שניטמא צמת וחששא צלמלא היא ומעלה וכן שני שמא
שלישי ושלישי שמא שלישי ^(א) ואינן מספקין כל חד וחד צו' לטומאה: הווא למא לי. הא קרבן דיום הכפורים דציבור הוא ודוחה
טומאה אלא ש"מ צקושי נדחית טומאה קרבנות ובעי ריזוי צין, וכיון דלא מרצי אכילות לא מיתוקס שמי הלחם דמתניתין כרבי יוסי
ואפילו קצירא ליה דצחלא קגיא דהא אפילו חדא ליכא: שטרא מזכי לבי פרי הוא. צממיה. כלומר מי ראה שטר שמוכה את התובע ואת
הנתבע דקאמר רבי יוסי רואה אני את דברי שניהן: מספצרא קאמר. מספצרא דפליגי צתרייהו קאמר: עיקר קראי. ועשית עולותיהן ^(א):
בזבחים פסיו. ובמנחות לא כתיבי ואיטרין לאשמעי' דאפיה פליגי במנחות: ועוד ציבור ר' אליעזר הוא דמכשיר ולא ר' יהושע: חלל

ביחיד. לכתחלה פסולה ואם זרק הורגה ומתני' ציבור צלין
לכתחלה דטומאת ציבור הוא צהימר: לימא מתני' דלא כר' יוסי.
דכיון דל"ר יוסי צעין תרתי דמפרש ואזיל מדקאמר רבי יוסי
אין הצין מרצה על אכילות ש"מ כרבי יהושע קצירא ליה דבעי
תרתי ואשמעינן הכא דניטמא בשר
לא מהני ליה צין למהוי כי בשר
קיים לזרוק את הדם דלא לא צעי
מתני' ריזוי צין אכילות למה לי הא
בלאו אכילות נמי מיתכשר וזיקת
דם: כרבי אליעזר ס"ל. דצחלא
קגיא ולקמן פריך שמי הלחם אפילו
חדא ליכא: למאי אין הצין מרצה
על אכילות. למאי מיבעי לן ריזוי
צין דידהו אלא על כרחין לרבי
אליעזר ריזוי דצין דאכילות לאו
לאצטרי וזיקה מיבעי לן לאפוקי
בעלים דבלאו אכילות נמי מיתכשר
אלא לאכילות גופייהו מיבעי לן:
למיקבעיהו צפיגול דקיי"ל אם יש
פסול אחר בקרבן שחישב צו מחשבת
פיגול אינו נקבע צפיגול להחמיצ
כרת על אכילות דלמר מר ירצה
ככרצלת כשר כך הרצלת פיגול
במסכת מנחות (דף טו: ט"ו): ולאפוקי.
להאי בשר מירי מעילה דבקדשי
קדשים וזיקתן משוי צצטרן שעת
היתר לכהנים ותו לא קדשי ^(א) מיקרו
ונפקין מירי מעילה: ומשוי ל' יוסי טעור.
ואע"ג דלסוק אלוכלו צטומאה מיהו
כלל שאר מוין הוי כי טעור ומנהיג
ליה וזיקה למיקבעיה צפיגול כו': ורבי
יוסי סבר. נהי דזיקה כשירה היא
להוציא את הצעלים ידי נדון דלא
צעין תרתי מיהו להאי בשר לא מהני
צין למהוי הך וזיקה מהניא ליה
למיקבעיה צפיגול ולאפוקי מירי
מעילה: צצמלא זבחים. איכא
עולין דמרצי צין עלייהו ואיכא תרתי:
עומר נמי דאיכא קומץ. דמרצי צין
עליה וחדא מיהא איכא: ובלחם הפנים
איכא צויעין. שמתירין את הלחם
קקומן למנחה דכתיב ציה ^(א) (ויקרא כד)
והיתה ללחם לאזכרה: צויעים. לבונה
של לחם הפנים וכתיב צקומץ ^(א) (שם 3)
הקטיר דכחא את אזכרה וצין מרצי
עלייהו דהא עולים יננהו: אלא שמי
הלחם. דכולה אכילות ורבי יוסי אין
הצין מרצה על אכילות קאמר מאי
איכא למימר: ובי סימא. הא דקתני
מתני' שמי הלחם צלין צטומאה
לאן צשתי הלחם הצאות צפני
עלמן כגון שאלה היו כל כששים
לדמרין במנחות (דף מה: דצאין
צפני עלמן וצנהו לא קאמר מתני'
דליתו צטומאה אלא צצאו עס
הכששים ומשום הלחם הקריצין
עממן שחייטמן מקדשת את הלחם
וזיקת דמם צממתא שמון קאמר
מתניתין צצאות צטומאה מיהו דצין
מרצי עלייהו: הווא צצבור. ולא

הגהות הב"ח
(א) גבי ו"קת לקרי עממן
הי ניהו שלמי ציבור:
(ב) רש"י ד"ה כל שבעה
צפ"ק דיומא דף ה'
מפרש ובי שמה שלישי
ורביעי לא בעי וזיקה
ואינן מספקין:

מוסף רש"י
אין הצין מרצה על
אכילות. על טומאה
שנעב צבשר ובשירי ממה
הנאכלים, אלא על טומאת
הדם וקמלים (עיר 10)
לפי נקט אכילות, ולאפוקי
כ"ע מירי דצין מרצה,
דקמי צצטרן מ"ב ורצה
לו לכפר דדם, דכתיב
(ויקרא ז) כי הדם הוא
דמם יכפר, אין לו אלא
צצטרן טומא מוין מ"ל
(שמות טז) ועש אהרן
וגו' והוא צצטרן קמירי
דכתיב לציון ללחם, והכא
מכיו ורצה, מה הכא דם
אף הדם דם, ואין לו
אלא דם, מוין לרבות כל
השולים, מ"ל לכל מנחה.
קדשים וגי' (מנחות כה).
אחד זה ואחד זה.
כהן דיום הכפורים וכהן
דפרה, מוין עליו כל
שבעה. ימי השפעה,
מכל חטאות שהיו שם.
מכל פרה ופרה היו נתונים
קתה משמרת מן האפר
מתן, קן שמיני חמשה
פרה (פ"ג מ"ח) ואי
שמעתי אפר פרה של משה
לא כלל (ויחא ד.1).

מוסף תוספות
א. על ידו ריזוי צין. מוס'
אפן.

רבינו הגנאל
אלא לא קשיא כי קתני
דברי ר' יהושע תרתי
קרבן יחיד אבל בקרבן
צבור הוא ובמנחות אינו
צבור סגי ליה, ומתני' קרבן
צבור הוא ובמנחות קרבן
יחיד, ואינן למימר קרבן
דלא כר' יוסי דתני אין
הצין מרצה על אכילות
ור' יוסי סבר לה כר'
יהושע דאמר תרתי בעינן.
דוחיקן לא לעולם ר' יוסי
בהא כר' אליעזר סבירא
ליה דאמר דם א"פ שאין
בשר והאי דקא מילגי
בצין מרצה על אכילות
בהא פליגי, ר' אליעזר סבר
הצין מרצה על אכילות
וכיון דמרצי לאכילה הוא
דקאי (הטהור) [במנחות]
חשוב הוא ואי חשיב עליה
למכילה חוץ לזמנו איצ'
דהווא טמא קבעא ליה
חושבתו בפגול, ואי איכל
ליה מקודש לאו בר מעילה
הוא דאכילה מעליה היא.
ור' יוסי סבר לא מרצה
צין וקא מירי ליה טעור
ולא קבע שמי בפגול ולא